

محرك های محلی جنگ و صلح در غرب افغانستان: یافته های گردهمایی محلی برای صلح

پس منظر

جنگهای پراکنده در همه ولایات در سالهای ۱۳۹۸-۱۳۹۹ (۲۰۱۹-۲۰۲۰) رخ داده و تا سال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) نیز ادامه داشته است. درگیری میان گروههای مسلح مخالف دولت و نیروهای دولتی در فراه، بادغیس و غور منجر به بیجاشدگی یا کوچ مردم به سمت نیمروز، هرات، فاریاب و کندهار شده است. (OCHA 2019; 2020). با این حال، الگوهای منازعه در میان این ولایات متفاوت است. همانگونه که در شکل ۱ دیده میشود، هر ولایت دارای ویژگیهای متمایز جمعیت شناختی و اقتصادی- اجتماعی است.

شکل ۱: تخمین نفوس (2020)

ولایت	مجموع	شهری	روستایی
هرات	۲,۱۴۰,۶۶۲	۶۵۲,۲۲۴	۱,۴۸۸,۵۴۸
بادغیس	۵۴۹,۵۸۳	۱۶,۵۹۳	۵۳۲,۶۳۰
فراه	۵۶۳,۰۲۶	۴۲,۷۵۲	۵۲۰,۲۷۴
نیمروز	۱۸۳,۵۵۴	۳۰,۳۶۸	۱۵۳,۱۸۶

منبع: اداره ملی احصایه و معلومات (۲۰۲۱)

ولایت هرات با توجه به اینکه از غرب با ایران و از شمال با ترکمنستان هم مرز است، یک مرکز تجارت منطقوی به شمار می آید. هرات با نفوس تخمینی بیش از ۲,۱ میلیون نفر که نزدیک به یک سوم آن در مرکز ولایت و اطراف آن زندگی میکنند، دارای بیشترین جمعیت شهرنشین می باشد. شهر هرات با توجه به داشتن جمعیت عمدتاً دری زبان در تقابل با ولسوالیهای روستایی قرار دارد که اکثراً شامل مردم پشتو زبان و اقلیت هایی می باشد که به زبان های ترکمنی و ازبکی صحبت می کنند.

به سوی صلح پروژه مشترک بنیاد فریدریش ایبرت (SEF)، مؤسسه مطالعات عامه افغانستان (ORPPA) و میدیوتیک افغانستان برای انکشاف و صلح (OPDAM) می باشد.

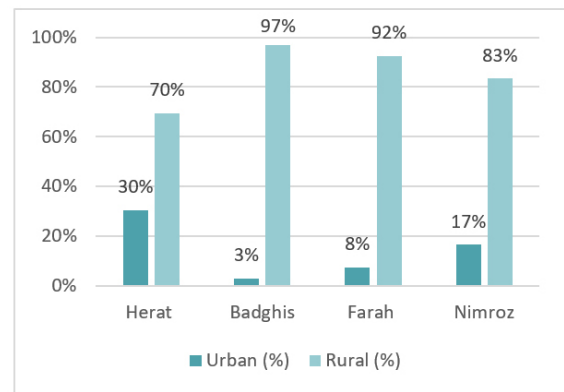
این پروژه برای تسهیل تبادل نظر منظم درباره موانع محلی و فرصت های صلح در هفت زون؛ کندهار، هرات، بلخ، بدخشان، بامیان، ننگرهار و کابل طراحی شده است.

این پروژه به برگزاری یک سلسله گردهمایی های محلی برای صلح می پردازد تا افغانها «در جاهایی که هستند» درباره راههای حل منازعات از طریق گفتگو، تبادل نظر و فعالیت سهم بگیرند. در نتیجه، این رویدادها مشارکت فعال در سطح اجتماع را در تلاش برای ایجاد یک چشمانداز مشترک برای صلح ترغیب می کند. تهیه نشریات و تولیدات رسانهای تصویری کمک می کند تا ذینفعان محلی، ملی و بینالمللی در این باره آگاه شوند و پیشنهاداتی برای مشارکت در آینده ارائه دهند.

این چکیده توسط مؤلفین، لوسیل مارتین و سعید پرتو، به عنوان بخشی از همکاری میان بنیاد فریدریش ایبرت (SEF)، مؤسسه مطالعات عامه افغانستان (ORPPA) و میدیوتیک افغانستان برای انکشاف و صلح (OPDAM) تهیه گردیده است.

در بیست و نهم مارچ ۲۰۲۱، یک گردهمایی محلی پیرامون صلح در شهر هرات برگزار شد که نمایندگان جامعه مدنی از منطقه پهناور غرب افغانستان از جمله هرات، بادغیس، فراه و ولایت جنوب غربی نیمروز را گرد هم آورد. یک مرور کلی مشخصات دیموگرافی، جغرافیا، اقتصاد و منازعه در هر ولایت در زیر ارایه شده است، که به تعقیب آن، جزئیات گردهمایی شرح داده شده است. این خلاصه با جمع بندی مباحثات این گردهمایی خاتمه میابد.

شکل ۲: سهم نفوس شهری و روستایی

برگرفته از اداره ملی احصاییه و معلومات (۲۰۲۱)

بادغیس که در شرق هرات و در امتداد مرز شمالی افغانستان با ترکمنستان موقعیت دارد، دارای بالاترین میزان فقر چند بُعدی در افغانستان (۸۶ فیصد) می باشد که این رقم در نیمروز ۴۸ فیصد، در هرات ۵۸ فیصد و در فراه ۶۷ فیصد است (UNDP 2020). فعالیتهای شورشیان از سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۶) در این ولایات افزایش یافته و چندین ولسوالی هم در سالهای ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (۲۰۱۹ و ۲۰۲۰) به دست طالبان افتاده است. همچنین گزارشهایی مبنی بر حضور دولت اسلامی خراسان در این ولایات وجود دارد.

برخوردهای خشونت آمیز میان نیروهای مسلح مخالف دولت و نیروهای دولتی نیز یکی از ویژگیهای فراه در جنوب ولایت هرات در امتداد مرز با ایران است. در ماه اکتبر ۲۰۱۶، اوایل ۲۰۱۸ و نیز در ماههای آگوست تا سپتمبر ۲۰۱۹، نیروهای طالبان حملاتی را برای گرفتن مرکز این ولایت انجام داده اند که عواقب آنی در وضعیت عمومی اقتصادی و اجتماعی این شهر بر جای گذاشته است (AAN 2018).

نیمروز در جنوب فراه موقعیت دارد و از غرب با ایران و از جنوب با پاکستان همسایه است. این ولایت دارای یک موقعیت و جایگاه استراتژیک برای قاچاق اجناس (به شمول مواد مخدر) و انسان می باشد. میزان فعالیتهای شورشیان در این ولایت نسبت به سه ولایت دیگر کمتر است. اکثر تلفات ثبت شده در سال ۲۰۱۹ ناشی از حملات هوایی بوده است (UNAMA, 2019).

به طور کلی تر، عدم دسترسی دولت به ساحات روستایی ولایات چهارگانه و حضور اغلب تشبیر دولت در این نقاط، شهروندان را مجبور می کند که برای حل منازعات و دعاویشان در وهله اول به محاکم طالبان متوسل شوند.

گردهمایی هرات برای صلح: نظر اجمالی

جمعاً ۶۰ نفر (۳۳ مرد و ۲۷ زن) از ولایات فوق الذکر در گردهمایی محلی صلح در شهر هرات اشتراک نموده اند. در ابتدا پلان شده بود که مردم از ولایت غور نیز در این گردهمایی اشتراک نمایند که به دلیل نگرانی های امنیتی امکان پذیر نشد.

نفوس شهر هرات از سال ۲۰۰۱ تاکنون سه برابر شده است که این تغییر با شهرنشینی سریع و اتفاقی همراه بوده است. (USIP 2015) رشد جمعیت تا حدی به بازگشت مهاجران از ایران و بیجاشدگی از ولایات همسایه به دلیل ناامنی، خشکسالی شدید و جاری شدن سیل نسبت داده می شود.

ولایت هرات برغم دورماندن از خشونت های سیاسی که از سال ۲۰۰۶ بدین سو بخش عمده کشور را متأثر ساخته است، شاهد افزایش اختلافات فرقه های و بالارفتن تعداد حملات هدفمند به شیعیان و چهره های برجسته آنان بوده است.

بخشی از تنش های فرقه یی به تغییر بافت جمعیتی شهر در پی بازگشت مهاجران شیعه از ایران و به طور کلی، به تندروتر شدن گروه های فرقه های نسبت داده میشود. (AAN 2019) در سال ۲۰۲۰، حداقل هفت ولسوالی از پانزده ولسوالی ولایت هرات تا حدی زیر نفوذ و کنترل طالبان پنداشته میشد.

ولایتهای بادغیس و فراه غالباً روستایی اند، طوریکه ۹۷ فیصد ساکنان بادغیس و ۹۲ فیصد ساکنان فراه در نقاط روستایی زندگی میکنند. زندگی در قریه های دورتر از مرکز ولایت به معنای دسترسی کمتر به خدمات اساسی محدود میباشد که این دسترسی به دلیل کمبود زیربنای جادهای و درگیریهای متناوب حتی محدودتر می شود.

اشتراک کنندگان شامل محصلین، مردان و زنان نمایندگی کننده از سکتور خصوصی، فعالان جوان، کارمندان دولت و سازمانهای غیردولتی بوده اند. علمای محلی نیز در این گردهمایی حضور داشته اند.

ساختار گرهایی های محلی بدین قسم بوده است که اشتراک کنندگان با یکدیگر بحث و گفتگو می کردند و در مورد عوامل کلیدی جنگ در سطح اجتماع به توافق می رسیدند. این عوامل سپس به پنالیست ها ارائه می شد که به نوبه خویش موظف بودند راهکارهایی را ارائه کنند تا این عوامل بتواند از طریق ابتکارات محلی و اجتماعی تحت رسیدگی قرار گیرد.

APPRO، MADPO، FES / استودیوی عکاسی و فیلمبرداری

هرات

در هرات، چهار پنالیست حضور داشتند که به دیدگاه ها و مشاهدات اشتراک کنندگان در مورد عوامل جنگ در غرب افغانستان و راهکارهای مقابله با آن پاسخ می گفتند. در ترکیب پنل، یک نماینده از ریاست سارنوالی ولایت هرات، یک استاد از پوهنحی شرعیات دانشگاه هرات، یک کارشناس حقوقی و یک نماینده جامعه مدنی حضور داشته اند.

یک بخش عمده گفتمان محلی صلح هرات همانا بحث باز میان اشتراک کنندگان در مورد صلح و احتمال توافق میان جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان میباشد. توقعات در مورد صلح و عوامل منازعه در سطح محل در پایین شرح داده شده است.

توقعات اشتراک کنندگان در مورد صلح

اکثر اشتراک کنندگان در مورد عواقب بالقوه توافق مذاکره ای بین طالبان و جمهوری اسلامی تاحدی خوشبین بوده اند. قابل ذکر است که بسیاری از آنان حس می کردند که خاتمه دادن به جنگ می تواند ثبات و فرصت های اقتصادی را در بخش های تجارت و سرمایهگذاری به ارمغان آورد و شرایط را برای انکشاف و بازسازی متوازن تر، چه در ساحات روستایی و چه در ساحات شهری، مساعد سازد.

حاکمیت قانون به شیوه مؤثر و کاهش فساد نیز به عنوان دو پیامد متوقعه توافق مذاکره ای میان طالبان و جمهوری اسلامی افغانستان، مورد تأکید قرار گرفت.

نگرانی های عمده درباره پیامدهای توافق مذاکره ای به موارد ذیل ارتباط می گرفت: محدودیتهای حقوق مدنی و سیاسی و آزادیهای شهروندان، وضع شدن محدودیت های بیشتر برای مشارکت زنان در نیروی کار و فعالیت سیاسی شان در مراکز شهری، و کاهش مساعدت های بین المللی. برخی از اشتراک کنندگان همچنین نسبت به مصونیت و معافیت مجرمان جنگی و تمرکز قدرت به دست گروهها و احزاب سیاسی اظهار نگرانی کردند.

عوامل محلی منازعه

در ارتباط با عوامل جنگ های محلی، چهار عامل اصلی وجود داشت که مورد تأکید قرار گرفت:

- افزایش نفوذ و کنترل گروه های افراطی
- اختلاف بر سر وابستگی های قومی زبانی و فرقه ای
- نبود حاکمیت قانون و
- حکومتداری ضعیف

مختصات و خصوصیات هر فاکتور و شیوه های مقابله با آن که به شکل گروهی مورد بحث و گفتگو قرار گرفته است، در ذیل تشریح می شود.

مسئله اول: نفوذ رو به رشد گروه های مسلح و افراطی مخالف دولت و اقتصاد نامشروع

اشتراک کنندگان در خصوص گسترش افکار افراطی در اجتماعات در سرتاسر منطقه غرب، از جمله افزایش اخیر در حضور "دولت اسلامی خراسان"، اظهار نگرانی کردند. این افزایش به گسست و چند پارچگی اجتماعی و سطح پایین تعاملات اجتماعی بین بخش های مختلف جمعیت نسبت داده شده است.

وجود مدارس دینی که تحت نظارت و کنترل قرار ندارند، به عنوان یک عامل عمده در تبلیغ افراط گرایی مورد اشاره قرار گرفت و گفته شد که مردان جوان به طور خاصی در معرض افکار افراطی و بنیادگرایانه قرار دارند. این آسیب پذیری به کمبود فعالیت های اجتماعی و فرهنگی و همچنین به نبود فرصت های اقتصادی بویژه در ساحات دورافتاده نسبت داده شده است.

اخلال در مرزهای بین المللی نیز به عنوان یک عامل اثرگذار بر سهولت قاچاق انسان و اجناس مورد تأکید قرار گرفت که به نوبه خود زمینه ساز ظهور اقتصاد مواد مخدر می شود که به گروه های افراطی و مسلح مخالف دولت و قدرتمندان محلی فایده رسانده و سبب تشدید جنگ و پویایی های آن می گردد.

مقابله و پرداختن به افراط گرایی به نوبه خود نیازمند تلاش مشترک در زمینه های آموزشی، فرهنگی و دینی است. به طور خاص، بسیاری از اشتراک کنندگان حس می کردند که وزارت حج و اوقاف باید ضمن رهنمایی و نظارت مؤثر بر مدارس دینی، در پیشبرد این تلاش ها نقش برجسته و عمده ای ایفا نماید.

اهمیت اقتصاد مواد مخدر در منطقه به عنوان منبع معیشت اجتماعات روستایی نیز به عنوان عامل عمده جنگ و بیثباتی مدنظر گرفته شد. منطقه غربی افغانستان دومین تولید کننده بزرگ کوکنار در کشور و بنا به موقعیت استراتژیکی که در امتداد مرزها دارد، مرکز قاچاق به شمار می آید.

سرمایه گذاری در توسعه و انکشاف محصولات پرمفعت

مثل زعفران که در ولایت هرات موفقیت آمیز بوده است، به عنوان یک راهکار برای سایر ولایات تولید کننده کوکنار به شمول بادغیس و فراه پیشنهاد شده است که در سال ۲۰۱۹ به ترتیب چهارمین و پنجمین تولید کننده بزرگ کوکنار در کشور بوده اند (UNODC, 2021).

به طور کلی تر، گفته شد که نهادهای دولتی که به ساحات خارج از مراکز شهری دسترسی محدودی دارند، عمدتاً از توانایی لازم برای رسیدگی به نگرانی های عمومی جمعیت و مشکل گسترش افراطیت برخوردار نمی باشند:

مقامات دولتی [...] همیشه می گویند "ما علاقه داریم [تا با افراطیت مبارزه کنیم] و از نفوذ لازم نیز در این زمینه برخوردار می باشیم". ولی ما و شما قضاوت می کنیم که آیا این ادارات در کم کردن افراط گرایی کار کرده اند یا نه؟

اشتراک کننده شماره ۱، جامعه مدنی

مسئله دوم: اختلافات قومی-زبانی و فرقه ای

جنگ و خشونت در اجتماعات به عنوان پیامد اختلافات بر مبنای وابستگی قومی یا تعلقات به مذاهب سنی و شیعه در نظر گرفته شده است. در هرات به عنوان جایی که خشونت هدفمند بر ضد شیعیان در طی سال های اخیر افزایش یافته است، موضوع بهره برداری سیاسی از اختلافات فرقه ای از جانب قدرتمندانی که از چنین منازعاتی منفعت کسب می کنند، مورد تأکید قرار گرفته است.

علمای دینی به عنوان کسانی که بیشترین اقتدار و توانایی را در رسیدگی به چنین مسائلی دارند، در نظر گرفته می شوند. گفته شد که شورای اخوت اسلامی هرات تاکنون در پیشگیری از تشدید خشونت نقشی سازنده ایفا نموده است. این شورا که رسماً در سال ۲۰۱۶ در هرات تأسیس شده است، علمای شیعه و علمای سنی حنفی را گرد هم می آورد تا در مورد راهکارهای وحدت دینی به بحث و گفتگو بپردازند و سیاست های فرقه ای تمویل کنندگان

غربی را به عنوان دلیل اختلافات اجتماعی در کشور مورد انتقاد قرار دهند (AVA 2016).

در خصوص نقش ریش سفیدان در سطح اجتماع، دیدگاه های مختلفی از جانب اشتراک کنندگان مطرح شده است. برخی از آنان ریش سفیدان را به عنوان دست اندرکاران مهمی در نظر گرفته اند که از ظرفیت کافی برای خنثی کردن تنش ها و اختلافات برخوردار میباشند در حالیکه برخی دیگر آنها را به عنوان اعضای نسلی که با خود اختلاف و ویرانی را به ارمغان آورده اند، پنداشته اند.

در پایان، اشتراک کنندگان نقش رسانه ها و سازمان های جامعه مدنی را در مقابله با دیدگاه های تفرقه انگیز و اشاعه مشترکات به جای تمایزات و اختلافات مورد تأکید قرار دادند.

FES، MADPO، APPRO / استودیوی عکاسی و فیلمبرداری

هرات

مسئله سوم: نبود حاکمیت قانون

این موضوع که احکام قانون اساسی و قوانین دیگر با موضوع پشتیبانی از حقوق شهروندان به طور ضعیف و نابرابر تطبیق می شوند، به عنوان یکی از دیگر عوامل تداوم جنگ و منازعه شناسایی شد.

مصونیت صاحبان قدرت به گسترش خشونت به عنوان شکلی از حکومتداری کمک می کند. این مصونیت از مجازات اعتماد شهروندان را به نظام عدلی قضایی، به شکل جدی تحت تأثیر قرار می دهد، بویژه با توجه به اینکه در نقطه مقابل، مشکلات و گفته های افراد

آسیب پذیر و فاقد روابط یا توانایی پرداخت رشوت، به ندرت جدی گرفته می شود. این دسته از شهروندان در صورت ارتکاب یک جرم اغلب به شیوه های نامتناسب و خودسرانه مجازات می شوند:

در این شهر (هرات) من افرادی را می بینم که مرتکب قتل شده اند و هر روز آزادانه گشت و گذار می کنند. [...] شخصی را از ولایت غور می شناسم که کسی را نکشته بود اما ۲۱ سال را در حبس سپری کرد.

اشتراک کننده شماره ۲، مستقل.

اشتراک کنندگان به دلیل نهادینه شدن فساد و واسطه بازی بویژه در نظام عدلی قضایی کشور، امید چندانی به حل شدن مسائل فوق الذکر نداشته اند.

مسئله چهارم: حکومتداری ضعیف

مسئله بعدی که دارای ارتباط نزدیک با کاستی ها و نابرابریهای موجود در سکتور عدلی قضایی کشور می باشد، عبارت از گسترش فساد اداری است. اشتراک کنندگان گزارش داده اند که فساد و واسطه بازی تعاملات روزانه شهروندان و ادارات دولتی را مختل میسازد، مانع از تنفیذ قانون می شود، انتصابات و تعیینات در نهادهای دولتی را تحت الشعاع قرار می دهد و از کارایی خدمات دولتی می کاهد. برای مثال:

شخصاً وقتی به عمق فساد اداری فکر میکنم، فساد اداری حتی از تروریسم هم خطرناک تر است، چون من دلایل زیاد و جالبی دارم که فساد اداری چطور به رشد تروریسم، به رشد گروه های مسلح مخالف طالبان و سایر گروه ها کمک کرده است.

- اشتراک کننده شماره ۲، مستقل.

یا

کار به اهل کار سپرده نمیشود، ما خیلی بزرگانی در همین جمع خود داریم که لیاقت، شایستگی، توانایی، دانش، وطن دوستی و مردم

دوستی دارند، ولی متأسفانه در این ادارات برای اینها کسی اجازه نمیدهد که بروند و نقش آفرینی کنند، تا در این زمینه سیستم نهادینه نشود ما نمیتوانیم بگوییم که ما حکومت داری خوبی داریم یا نمیتوانیم صلح را تأمین کنیم.

-اشتراک کننده شماره ۳، جامعه مدنی

نتیجه گیری

یک چالش عمده در گردهمایی محلی برای صلح در هرات و جاهای دیگر این بود که پنالیست ها هنگام ارائه پاسخ، تمرکزشان را بر روی عوامل و کارگزاران محلی که در حل منازعات محلی می توانستند نقش مهمی داشته باشند، از دست ندهند. پنالیست ها به جای تمرکز بر روی مسائل اجتماعی مشخصی که از سوی اشتراک کنندگان مطرح شده بود، عمدتاً گرایش به آن داشتند که بر روی عوامل خارجی مثل دخالت کشورهای خارجی در امور داخلی افغانستان تمرکز کنند یا بر روی نقش افغان های «کارگزار خارجی» که به اشاعه افکار افراطی در کشور می پردازند.

مشاهده اول در ارتباط با محرک های محلی جنگ، عبارت از بهم پیوستگی عمیق میان عوامل مطرح شده در جریان بحث ها می باشد. فساد مزمن و سیستماتیک و نبود حاکمیت قانون به هنگام طرح تمام موضوعات مورد اشاره قرار گرفته است. اکثر اشتراک کنندگان معتقدند که این عوامل انکشاف اقتصادی کشور را فلج می کند، فرصت های موجود را از شهروندان می گیرد، سبب تشدید سوء استفاده از گروه های ذینفع می شود، مانع از شفافیت و حسابدهی در حکومت می شود و اعتماد مردم را به نهادهای رسمی حکومتداری به تحلیل می برد.

یافته دوم از گردهمایی هرات این است که در جریان بحث ها، اشتراک کنندگان تمرکز شدیدی بر روی تأثیر اقتصاد موادمخدر بر جنگ های داخلی و روابط میان شبکه های جنایی و سیاستمداران محلی داشته اند. کوتاهی در رسیدگی به مسئله قاچاق موادمخدر به طور مشهودی با بی توجهی به اوضاع اقتصادی بد

باشندهگان روستایی ارتباط داشته است که اغلب غیر از کشت و پردازش کوکنار و قاچاق موادمخدر گزینه دیگری پیش رو ندارند.

در جریان بحث در مورد راهکارهای رسیدگی به مسائل طرح شده، افرادی که در رسیدگی به عوامل جنگ بیشترین منافع را دارند، در انجام چنین کاری ناتوان پنداشته شده اند: شهروندان و جامعه مدنی به علت ناتوان بودن، نهادهای دولتی به دلیل ناکارآمدی و فساد، نهادهای اکادمیک به دلیل نداشتن منابع کافی و عدم دسترسی به کارگزاران قدرتمند.

برعکس، کارگزارانی که پنداشته می شد در امور محلی میتوانند بیشترین نفوذ را داشته باشند، از نظر اشتراک کنندگان منافع اندکی در شرکت در حل منازعه دارند که در مورد اکثریت رهبران دینی صادق است. یا اینکه دقیقاً همان کسانیاند مثل زورمندان محلی و قاچاق چیان موادمخدر که دارای بیشترین ظرفیت تخریبگری می باشند.

موضوع دیگری که در جریان بحثها تکرار شد، این بود که لازم است تا اجتماعات، به شمول رهبران محلی و دینی، در رسیدگی به پاره ای از علل ریشههای جنگ مشارکت سیستماتیک تری داشته باشند. اهمیت مشارکت دادن به اجتماعات حامی و پشتیبان طالبان نیز موضوع دیگری بود که هم از جانب اشتراک کنندگان و هم از جانب پنالیست ها مورد تأکید قرار گرفت.

تعلیم و آموزش رسمی اغلب به عنوان یکی از ابزارهای مهمی مطرح می شود که در رسیدگی به اختلافاتی که جنگ و منازعه را برمیانگیزند و همچنین در مقابله با دیدگاههای افراطی که به خشونت با غیرنظامیان می انجامند، می تواند نقش مهمی داشته باشد. با این حال، به گفته یک اشتراک کننده از ولایت بادغیس، تعلیم و آموزش خود می تواند یک امر تفرقه انگیز باشد. محتوای آموزش، موضوعات مندرج نصاب درسی و شرایطی که آموزش در آن ارائه می شود، موضوعات مورد مناقشه و نزاع در میان طرفین جنگ می باشند که بازتاب آن را در حملات اخیر به مکاتب در ولایات فراه

و بادغیس می توانیم مشاهده کنیم (UNAMA ۲۰۱۹, Tolonews ۲۰۱۹, Salam Times ۲۰۲۰). با این حال، اشتراک کنندگان تأکید کردند که صورت بندی یک راهکار مشترک برای نهادهای سازش و آموزش و تعلیم در سطح محل ایجاب می کند که هم نمایندگان جمهوری اسلامی و هم طالبان در سطح محل بویژه در ساحات دورافتاده در این روند مشارکت داشته باشند.

تمرکز گردهمایی بر روی محرک های محلی جنگ بوده است اما با این وجود، موضوع مذاکرات جاری میان طالبان و تیم جمهوری اسلامی در دوحه قطر در سراسر مراحل گردهمایی محسوس بوده است. تمرکز بر روی مذاکرات دوحه بر روی برداشت ها از "صلح" تأثیرگذار است که در اینجا نه به عدم موجودیت جنگ بلکه به یک توافق بین سیاستمداران و جنگسالاران تعبیر می شود. از این دیدگاه، "صلح" به مثابه امری ربوده شده توسط دست اندرکارانی که از واقعیت های پیش روی شهروندان عادی منقطع و منقطع اند، نگرسته می شود.

مشاهدات اشتراک کنندگان درباره عوامل اجتماعی، اقتصادی و ساختاری جنگ ها و تنش ها در سطح محل نشان می دهد که صلح مؤثر به نوبه خود چیزی فراتر از یک توافق یا پیمان را در سطح عالی میان طرفین جنگ ایجاب می کند.

مشارکت سیستماتیک و سیستمی در راستای رسیدگی به عوامل اساسی بیعدالتی، نابرابری و فقر یک امر ضروری در راستای خنثیسازی تنش های اجتماعی و دستیابی به صلح پایدار است.

قدردانی

عکس صفحه پوش توسط محمد عارف کریمی گرفته شده است.

تذکر قانونی و رفع ادعا

© حق کاپی و تمامی حقوق دیگر برای ORPPA، OPDAM و SEF محفوظ است.

هیچ یک از بخش های این اثر بدون کسب اجازه کتبی قبلی از موسسه APPRO (www.appro.org.af)، کتبی قبلی از موسسه MADPO (www.mediothek-afghanistan.org) و FES (www.afghanistan.fes.de) نمی تواند بازتولید و در سیستم بازیابی، ذخیره شود و یا به هر شکلی یا با استفاده از هر وسیله ای به جای دیگر انتقال داده شود.

- Afghanistan Voice Agency. Daftar Shura-ye Akhwat-e Eslami Rasman Aghaz be Kar Kard. *Afghanistan Voice Agency*. August 21, 2016. <https://avapress.com/fa/4833/-دفتر-شورای-اخوت-اسلامی-رسمآ-آغاز-به-کار-کرد>
- Kazemi, Reza. Sepculation Abounding: Trying to make sense of the attcks against Shia in Herat city. Afghanistan Analysts Network. February 3 2019. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/speculation-abounding-trying-to-make-sense-of-the-attacks-against-shias-in-herat-city/>
- National Statistics and Information Authority (2021). Afghanistan Statistical Yearbook 2020. Issue No: 42. <https://www.nsia.gov.af:8080/wp-content/uploads/2021/04/Afghanistan-Statistical-Yearbook-first-Version.pdf>
- Leslie, J. (2015). Political and Economic Dynamics of Herat. United States Institute for Peace. <https://www.usip.org/sites/default/files/PW107-Political-and-Economic-Dynamics-of-Herat.pdf>
- Omar. Enemies of education: Taliban blow up newly constructed school in Badghis. *Sa-laam Times*. May 13, 2020. https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2020/05/13/feature-02
- Ruttig, Thomas. Why Farah? A Short History of The Local Insurgency (II). Afghanistan Analysts Network. June 7, 2018. <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/why-farah-a-short-history-of-the-local-insurgency-ii/>
- Tolonews. Unknown Armed Men ‘ Destroy’ Girls’ School in Farah. *Tolonews*. April 15, 2019. <https://tolonews.com/afghanistan/unknown-armed-men-‘destroy’-girls’-school-farah>
- United Nations’ Assistance Mission in Afghanistan (2019). Afghanistan. Protection of Civilians in Armed Conflict: 2019. https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2019_-_22_february.pdf
- United Nations Development Program (2020). Pitfalls and Promises of Mineral Extraction. Afghanistan Human Development Report 2020. http://hdr.undp.org/sites/default/files/2020_nhdr_afganiстан_en.pdf
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2019). Afghanistan – Conflict Induced Displacement 2019. <https://data.humdata.org/dataset/afghanistan-conflict-induced-displacements-in-2019>

_____ (2020). Afghanistan. Weekly Humanitarian Update: 14-20 December 2020. December 2020. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/afghanistan_humanitarian_weekly_20_december_2020.pdf

United Nations Office on Drugs and Crime (2021). Afghanistan Opium Survey 2019. Socio-economic survey report: Drivers, causes and consequences of opium poppy cultivation. https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Afghanistan/20210217_report_with_cover_for_web_small.pdf